

საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო
საჯარო სამართლის იურიდიული პირი
გარემოს ეროვნული სააგენტო

ქ.თბილისი, დავით აღმაშენებლის გამზ. №150 ტელ.: +995 32 243 95 03; ფაქსი: +995 32 243 95 02

ბ რ ძ ა ნ ე ბ ა

N 458/ს
14/11/2022

458-21-4-202211141348

ქ. ქუთაისში, შპს „ბაჯოს“ ტყავის გადამამუშავებელი საწარმოს ექსპლუატაციის პირობების ცვლილებაზე გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გაცემის შესახებ

გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების მიღების მიზნით, შპს „ბაჯოს“ (ს/კ 212671107) მიერ წარმოდგენილია ქ. ქუთაისში, ტყავის გადამამუშავებელი საწარმოს ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიში და კანონმდებლობით გათვალისწინებული თანდართული დოკუმენტაცია, რაზეც სააგენტომ უზრუნველყო საექსპერტო კომისიის შექმნა და დაგეგმილი საქმიანობის შესახებ ინფორმაციის სააგენტოს ოფიციალურ ვებგვერდსა და ქუთაისის მუნიციპალიტეტის მერიის საინფორმაციო დაფაზე განთავსება. წარმოდგენილი გზშ-ის ანგარიში მომზადებულია საკონსულტაციო კომპანია შპს „სამნის“ მიერ.

საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროს მიერ ქ. ქუთაისში, შპს „ბაჯოს“ ტყავის გადამამუშავებელი საწარმოს აღდგენა-რეკონსტრუქცია და ექსპლუატაციაზე გაცემულია №79 (03.11.2017) ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა და „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ 48-ე მუხლის მე-4 ნაწილის შესაბამისად, გაცემულია გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილება (ბრძანება N 2-783; 02.09.2020).

2021 წელს შპს „ბაჯოს“ მიერ სამინისტროში წარმოდგენილი იქნა სკრინინგის განცხადება ტყავის გადამამუშავებელი საწარმოს ექსპლუატაციის პირობების ცვლილებაზე. აღნიშნული საქმიანობა 2021 წლის 23 მარტის N2-325 ბრძანებით დაექვემდებარა გარემოზე ზემოქმედების შეფასებას და შპს „ბაჯოს“ დაევალა „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-8 მუხლით განსაზღვრული სკოპინგის პროცედურის გავლა.

2021 წლის 8 ნოემბერს შპს „ბაჯოს“ მიერ სკოპინგის დასკვნის მიღების მიზნით, სამინისტროში წარმოდგენილი იყო ქ. ქუთაისში, ტყავის გადამამუშავებელი საწარმოს ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების სკოპინგის ანგარიში, რაზეც სამინისტროს მიერ სკოპინგის პროცედურის შესაბამისად განსაზღვრული იქნა გზშ-ისთვის მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის ჩამონათვალი და ამ ინფორმაციის გზშ-ის ანგარიშში ასახვის საშუალებები (სკოპინგის დასკვნა N64; ბრძანება N2-1703; 29/12/2021).

გზმ-ის ანგარიშის შესაბამისად, შპს „ბაჯოს“ ტყავის გადამამუშავებელი საწარმო მდებარეობს ქ. ქუთაისში, ლესელიძის ქუჩის მიმდებარედ (ს/კ: 03.02.24.696). ტყავის გადამამუშავებელი საწარმოს აღდგენა-რეკონსტრუქცია და ექსპლუატაციის 2017 წლის გზმ-ის ანგარიშის თანახმად, საპროექტო ტერიტორიაზე წლების წინ ფუნქციონირებდა ტყავის გადამამუშავებელი საწარმო, რომელიც აღნიშნული ეტაპისთვის ამორტიზირებული და უმოქმედო მდგომარეობაში იმყოფებოდა. წარმოდგენილი დოკუმენტაციის მიხედვით, 2018-2019 წლებში კომპანიის მიერ განხორციელდა არსებული კაპიტალური შენობის რეკონსტრუქცია და მასში არსებული ტექნოლოგიური ხაზისა და დაზგა-დანადგარების შეცვლა. საწარმოს მოწყობა დასრულდა 2019 წელს და ეცნობა საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს. შესაბამისი ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნისა და გზმ-ის ანგარიშის მიხედვით, საწარმოში გათვალისწინებულია წელიწადში 50 ტონა ტყავის გადამამუშავება და 40 ტონა პროდუქციის მიღება. წარმოდგენილი დოკუმენტაციის თანახმად, ექსპლუატაციაში შესვლის პროცესმა აჩვენა, რომ სათადარიგო ჩარხ-დანადგარების გარეშე ტექნოლოგიური პროცესი შეფერხებებით მიმდინარეობდა და დაიგეგმა საწარმოს ექსპლუატაციის პირობების ცვლილება. საწარმოს გადაიარაღების პირობებში გამოიკვეთა, ასევე წარმადობის გაზრდის საჭიროება. საწარმოდან უახლოესი საცხოვრებელი სახლი დაშორებულია 105 მ-ით, მდ. რიონი დაშორებულია 50 მ-ით, ხოლო საწარმოს სამხრეთით 230 მ-ში განთავსებულია ქვიშა-ხრემის სამსხვრევი საწარმო.

გზმ-ის ანგარიშიდან დგინდება, რომ პროექტის ექსპლუატაციის პირობების ცვლილება გულისხმობს საწარმოში ტექნოლოგიური მოწყობილობების დამატებას და ტყავის გადამამუშავების წარმადობის გაზრდას. კერძოდ, საწარმოში დაგეგმილია ორი კიდული დოლის, გამჭიმი დაზგის, ნახევრად შრობის დაზგების, ხეხვის შედეგად მტვრის მოცილების დაზგის დამატება, ასევე გათვალისწინებულია სათადარიგო გამლეში, გამთლელი და ტყავის დამარბილებელი დაზგა. ობიექტის წარმადობის გაზრდა გულისხმობს წელიწადში 120 ტ ნედლი ტყავის გადამამუშავებას. ექსპლუატაციის პირობების ცვლილება ასევე ითვალისწინებს ელექტროენერგიაზე მომუშავე საქვებების ჩანაცვლებას ბუნებრივ აირზე და შემაზე მომუშავე საქვებებით.

წარმოდგენილი დოკუმენტაციის შესაბამისად, ტყავის გადამამუშავებელი საწარმოს ტერიტორია წარმოადგენს მდ. რიონის ქალის ტერასას. ტყავის საწარმო განთავსებულია ტერიტორიაზე არსებულ კაპიტალურ შენობაში. ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების ფარგლებში დამატებითი დაზგა-დანადგარების ნაწილის განთავსება დაგეგმილია არსებულ შენობაში, ხოლო დანარჩენისათვის (8 ერთეული ტექნოლოგიური დანადგარი) ჩრდილოეთის მხარეზე გათვალისწინებულია 288 მ² ფართობის მსუბუქი კონსტრუქციის სათავსოს მოწყობა. დოკუმენტაციის თანახმად, ამჟამად აღნიშნული ტერიტორია ნაწილობრივ დაფარულია ბეტონის საფარით. დანარჩენი ტერიტორია დაიფარება არმირებული ბეტონის ხსნარით, გადაიხურება და შეიმოსება ფურცლოვანი ლითონით.

გზმ-ის ანგარიშში განხილულია არაქმედების ალტერნატივა, ტყავის გადამამუშავებელი საწარმოს განთავსების ალტერნატივა და ტექნოლოგიური ალტერნატივები. წარმოდგენილი დოკუმენტაციის თანახმად, არაქმედების ალტერნატივის

განხორციელების შემთხვევაში, არ არის მოსალოდნელი არსებულ გარემოზე ზემოქმედების ცვლილება. არაქმედების ალტერნატივა უარყოფილ იქნა დაგეგმილი წარმოებით მოსალოდნელი დადებითი ეკონომიკური ფაქტორების გათვალისწინებით. ასევე აღსანიშნავია, რომ საწარმოს ნედლეული წარმოიქმნება საქართველოში არსებულ სასაკლაოებზე, ხოლო დაგეგმილი პროექტის არაქმედების შემთხვევაში სასაკლაოებზე წარმოქმნილი ტყავი შეიძლება განთავსდეს ნაგავსაყრელზე. გზმ-ის ანგარიშის შესაბამისად, დაგეგმილი ცვლილებებისათვის ადგილმდებარეობის ალტერნატივების განხილვა არ ჩაითვალა მიზანშეწონილად, ვინაიდან - ექსპლუატაციის პირობების ცვლილება დაგეგმილია არსებულ საწარმოში, რომელიც უკვე წლებია არსებობს, ხოლო ახალი ტერიტორიის ათვისება დაკავშირებული იქნება დამატებით სამუშაოებთან და გარემოზე ნეგატიურ ზემოქმედებასთან. წარმოდგენილი დოკუმენტაციის თანახმად, დაგეგმილი ექსპლუატაციის პირობების ცვლილება ემსახურება უკვე არსებული ტექნოლოგიური პროცესის სრულყოფას და წარმოების საიმედოობის გაზრდას.

გზმ-ის ანგარიშის თანახმად, საწარმოს მუშაობის რეჟიმია - 250 დღე წელიწადში, 24 სთ დღე-ღამეში. საწარმოს ტექნოლოგიური პროცესის ერთი ციკლის შესრულებას სჭირდება საშუალოდ 60 სთ. ერთი ციკლის განმავლობაში მუშავდება 500 კგ ტყავი. წარმოდგენილი დოკუმენტაციის მიხედვით, 250 დღის განმავლობაში, 24 სთ-იანი მუშაობის რეჟიმით წელიწადში შესაძლებელია 240 არასრული და 100 სრული ციკლის შესრულება. გზმ-ის ანგარიშის შესაბამისად, წლის განმავლობაში გადამუშავებული ნედლეულის რაოდენობა იქნება 120 ტ, ხოლო მიღებული პროდუქცია: 40 ტ ტყავის ნედლეული და 70 ტ ტყავის ნახევარფაბრიკატი.

ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების (დამატებითი და სათადარიგო მანქანა-დანადგარების დამატების) შემდეგ ტექნოლოგიური ციკლი მიიღებს შემდეგ სახეს: ნედლეული შემოიზიდება ავტოტრანსპორტით და განთავსდება სასაწყობო ფართში არსებულ სტელაჟებზე. საწყობიდან ტყავი დაღობისა და ბეწვის გაცლის მიზნით მიეწოდება შესაბამის დოლში, საიდანაც ტყავი გადავა დაქრომვის დოლში. დაქრომილი ტყავი მიეწოდება გამლემ დაზგებს (რომელთაგან ერთი სათადარიგოა). ამის შემდეგ ტყავი გადავა გამწურ დაზგაზე და მთავრდება დამუშავების არასრული ციკლი (მიიღება ტყავის ნახევარფაბრიკატი), ხოლო 45 ტ გადავა დამუშავების შემდეგ ეტაპზე. გაწურული ტყავი (ტყავის ნახევარფაბრიკატი) მიეწოდება გამჭიმ დაზგას. გაჭიმული ტყავი დასვენებისათვის გადადის ტყავის განსათავსებელ მაგიდაზე, საიდანაც აღნიშნულის შემდგომ ტყავი მიეწოდება გამთლელ დაზგებს (რომელთაგან ერთი სათადარიგოა). გამთლელი დაზგიდან, საჭიროების მიხედვით, ტყავი გადადის შემლბ დოლებში (10ა, 10ბ, 10გ, 10დ, 10ე) სასურველი ფერის მიღების მიზნით, საიდანაც ტყავი გადადის ნახევრად შრობის წნეხებზე (რომელთაგან ერთი სათადარიგოა). ნახევრად გამშრალი ტყავის სრული შრობა ხდება კამერაში. სრულად გამომშრალი ტყავი მიეწოდება დამარბილებელ დაზგებს (რომელთაგან ერთი სათადარიგოა). დარბილებული ტყავი გადადის (მტვერდამჭერით აღჭურვილ) გამხებ დაზგაზე. გახეხილი ტყავიდან მტვერის სრულად მოცილება ხდება (მტვერდამჭერით აღჭურვილ) გამწმენდ დაზგაზე. გასუფთავებული ტყავი გადადის მეორე სართულზე, სადაც განთავსებულია დასაგრუნტი მაგიდა და ხორციელდება ტყავის ხელით ღებვა (დაგრუნტვა). ხოლო შემდგომ ეტაპზე ტყავი მიეწოდება საშრობ კამერას.

გამომშრალი ტყავის ღებვა ხდება მფრქვევანათი შესაბამის მაგიდაზე. შეღებილი ტყავი გადადის დოლურ დამარბილებელში. დარბილებული ტყავი მიეწოდება წნეხებს (რომელთაგან ერთი სათადარიგოა). ტყავი საბოლოო დარბილებისათვის მიეწოდება შესაბამის დოლს. დარბილებული ტყავი მიეწოდება გამზომ დაზგას, აღნიშნულის შემდგომ ტყავი იფუთება და გადადის პროდუქციის საწყობში.

საწარმოს ძირითადი ნედლეულს წარმოადგენს ადგილობრივ ბაზარზე შესყიდული ნედლი ტყავი. ნედლეული შემოდის პირველადად დამუშავებული, რაც გულისხმობს მის დამარბილებას. ნედლეული ხის სტელაჟებით თავსდება ნედლეულის საცავში ან პირდაპირ იტვირთება შესაბამის დოლში. ტყავის დამუშავებისათვის გამოიყენება სხვადასხვა, მათ შორის ქიმიური ნივთიერებები: კირი (4800 კგ/წელ), სუფრის მარილი (3600 კგ/წელ), ნატრიუმის სულფიდი (3600 კგ/წელ), ქრომის (+2) მარილი (3600 კგ/წელ), ამონიუმის სულფატი (4080 კგ/წელ), ბიკარბონატი (240 კგ/წელ), ცხიმი (200 კგ/წელ), პანკრეატინი (15 კგ/წელ), ჭიანჭველმჟავა (150 კგ/წელ), შემავსებელი (150 კგ/წელ), საპონი (50 კგ/წელ), საღებავი „პასატა“ (200 კგ/წელ), ფხვნილი საღებავი (100 კგ/წელ), წყალემულსიური საღებავი (720 კგ/წელ), ნიტროცელულოზური საღებავი (720 კგ/წელ). გზმ-ის ანგარიშის შესაბამისად საჭირო მასალები ყოველკვარტალურად შემოიზიდება დაფასოებულ მდგომარეობაში და განთავსდება კაპიტალურ, დახურულ სასაწყობე ფართში, რომელიც როგორც აღინიშნა მდებარეობს საწარმოს დასავლეთ ნაწილში. დამხმარე მასალების (ქიმიური ნივთიერებების) საწყობში მოწყობილია სტელაჟები და თაროები, რომელზედაც თავსდება შემოტანილი ნივთიერებები. თითოეულ ნივთიერებას შეფუთვაზე დატანილი აქვს მისი სახელწოდება. სათავსო არის დახურული, დაცულია ტენის გავლენისაგან. კარზე განთავსებულია გამაფრთხილებელი ნიშანი. მასალების შემოზიდვა ხორციელდება დამოუკიდებელი შესასვლელით, ხოლო საწარმოში გამოსაყენებლად გატანა შიდა საექსპლუატაციო კარიდან. საწარმოში ქიმიური ნივთიერებების მართვას, განთავსებას, საჭიროების შემთხვევაში წინასწარ მომზადებას, გადაზიდვას საწარმოო უბანზე და ტექნოლოგიურ პროცესში გამოყენებას, ასევე მონიტორინგს უზრუნველყოფს შესაბამისი კვალიფიკაციის მქონე პერსონალი.

გზმ-ის ანგარიშის თანახმად, საწარმოში წყალი გამოიყენება სასმელ-სამეურნეო და ტექნიკური დანიშნულებით. სასმელად გამოიყენება ბუტილირებული წყალი. სამეურნეო და ტექნიკური მიზნით წყალმომარაგება ხორციელდება ტერიტორიაზე არსებული (ლიცენზირებული) მიწისქვეშა ჰორიზონტის ჭიდან. სასმელ-სამეურნეო დანიშნულებით გამოყენებული წყლის რაოდენობა წელიწადში იქნება 90 მ³. ტექნოლოგიური დანიშნულებით ერთ სრულ ციკლზე წელიწადში გათვალისწინებულია 410 მ³ წყლის მოხმარება. საწარმოში წარმოიქმნება საყოფაცხოვრებო და საწარმოო ჩამდინარე წყლები. საყოფაცხოვრებო ჩამდინარე წყლებისათვის საწარმოს ტერიტორიაზე მოწყობილია საასენიზაციო ორმო, რომლის პერიოდული გაწმენდა ხდება შესაბამისი სამსახურის მიერ, ხელშეკრულების საფუძველზე.

გზმ-ის ანგარიშის თანახმად, კომპანიამ რეაბილიტაცია გაუკეთა არსებულ გამწმენდ ნაგებობას. აღდგენილი იქნა გამწმენდის ძირითადი ნაწილის ორივე განყოფილება (სალექარი და სეპტიკი), ასევე გამწმენდის ბეტონის გადახურვა. გარემონტდა

გამწმენდიდან გამოსული ჩამდინარე წყლის დექრომიზაციისა და ნეიტრალიზაციის უბანი. დოკუმენტაციის მიხედვით, რეკონსტრუქციის შემდეგ დაემატება ორი მექანიკური სალექარი (ლოკალური გამწმენდი ნაგებობები). საწარმოში წარმოქმნილი ჩამდინარე წყლების (369 მ³/წელ) დაბინძურება მოსალოდნელია ორგანული და არაორგანული ნივთიერებებით. საწარმოს სხვადასხვა უბნებიდან წარმოქმნილი ჩამდინარე წყლების შეკრება მოხდება შიდა, ცხაურიანი ღია არხებით, რომელიც უკავშირდება დახურულ კანალიზაციას და მიეწოდება პირველად მექანიკურ (ლოკალურ) გამწმენდებს. ხოლო მექანიკური მინარევების მოშორების შემდეგ წყალი მიეწოდება კომპლექსურ გამწმენდ ნაგებობას.

როგორც უკვე აღინიშნა, საწარმოს ჩრდილოეთის მხარეზე გათვალისწინებულ მინაშენში გათვალისწინებულია 8 ერთეული ტექნოლოგიური დანადგარის, მათ შორის ტყავის პირველადი დამუშავების დოლების განთავსება, საიდანაც წარმოქმნილი ჩამდინარე წყლები, მსხვილი ნაწილაკების მოშორების შემდეგ, მიეწოდება 6,75 მ³ მოცულობის, 70%-მდე ეფექტურობის მქონე ლოკალურ გამწმენდ ნაგებობას/სალექარს (ზომები: სიგრძე 3 მ, სიგანე 1.5 მ, სიღრმე 1.5 მ). სალექარს მოწყობილი ექნება ერთი ზედა ტიხარი, მსუბუქი შეწონილი ნივთიერებების მოსაშორებლად. ხოლო არსებულ შენობაში, პირველადი დამუშავების დოლების გადატანის შემდეგ, განთავსდება ტყავის დარბილებისა და ღებვის დოლები, საიდანაც წარმოქმნილი ჩამდინარე წყლის შეკრება მოხდება ცხაურებით აღჭურვილ შემკრებ არხში, რომლითაც მიეწოდება 1.17 მ³ მოცულობის მექანიკურ (ლოკალურ) გამწმენდს (ზომები: სიგრძე 1.4 მ, სიგანე 0.6 მ, სიღრმე 1.4 მ). გამწმენდ სისტემაში მიწოდებამდე ჩამდინარე წყლებს, მექანიკურ ცხაურებში გავლისას, მოშორდება მსხვილი ზომის ნაწილაკები. ცხაურზე ასევე მოხდება ტყავის და ტყავის გაქერცვლის (გაგლურძვის) დროს წარმოქმნილი ცილოვანი ნაწილაკების დაჭერა. როგორც აღინიშნა ლოკალური მექანიკური გამწმენდი ნაგებობებიდან გამოსული წყალი მიეწოდება კომპლექსურ გამწმენდ ნაგებობას. ძირითადი გამწმენდის პირველი (მექანიკური წმენდის) განყოფილება გამოყენებული იქნება დექრომიზაციისათვის და დაემატება კოაგულანტი, რაც დააჩქარებს შეწონილი ქრომის მარილების დალექვას. სეპტიკის და ბიოლოგიური გამწმენდის გავლის შემდეგ ჩამდინარე წყალი გაივლის სამ რადიალურ დაყოვნების ავზს (1.2 მ დიამეტრისა და 1.5 მ სიღრმის მოცულობები), მე-4 ავზში დაემატება ქლორი, ხოლო მე-4, მე-5 და მე-6 ავზებში მოხდება წყლის დეზინფექცია, რის შემდეგაც გაშვებული იქნება ზედაპირული წყლის ობიექტში, მდ. რიონში (წყალჩაშვების GPS კოორდინატებია: X-311737; Y-4685588).

გზმ-ის ანგარიშის მიხედვით, ყველა გამწმენდი მოწყობილობიდან (ცხაურები, სალექარები) შეგროვებული ნალექები მოთავსდება საამქროს ტერიტორიაზე განთავსებულ ავზში, შეგროვებისა და გაუწყლოების შემდეგ გაიტანება და განთავსდება ნაგავსაყრელზე. ხოლო ბიოლოგიური გამწმენდი ნაგებობის გაწმენდა გათვალისწინებულია დაახლოებით ორ წელიწადში ერთხელ.

წარმოდგენილი დოკუმენტაციის მიხედვით, საქმიანობის განხორციელების პროცესში მოსალოდნელია, როგორც არასახიფათო, ისე სახიფათო ნარჩენების წარმოქმნა. ტექნოლოგიური პროცესების შედეგად წლის განმავლობაში შესაძლებელია წარმოიქმნას 8

ტ არასახიფათო მყარი, 80 კგ არასახიფათო თხევადი ნარჩენის წარმოქმნა და 670 კგ სახიფათო ნარჩენის წარმოქმნა. დოკუმენტაციის თანახმად, საწარმოში წარმოქმნილი ყველა ნარჩენი შეგროვდება სეპარირებულად, მისთვის განკუთვნილ კონტეინერში, ხოლო შემდგომი მართვის მიზნით გადაეცემა შესაბამისი ნებართვის მქონე ორგანიზაციას, ხელშეკრულების საფუძველზე. ძირითადი ტექნოლოგიური პროცესების შედეგად წარმოქმნილი ნარჩენებია: შერეული მუნიციპალური ნარჩენები (20 03 01); ტყავის დარჩენილი ნაჭრები და კირით დამუშავების შედეგად მიღებული ნარჩენები (04 01 01); სათრიმლავი ხსნარი, რომელიც შეიცავს ქრომს (04 01 04); სათრიმლავი ხსნარი რომელიც არ შეიცავს ქრომს (04 01 05); ლექი, ჩამდინარე წყლების გადამუშავების შემდეგ, რომელიც შეიცავს ქრომს (04 01 06); გაუცხიმოვნების შედეგად წარმოქმნილი ნარჩენები, რომლებიც შეიცავენ გამხსნელებს თხევადი ფაზის გარეშე (04 01 03*); დამუშავებული ტყავის ნარჩენები (სარჩული, ანაჭრები, ნაკუწები, გასუფთავება/გაპრიალების შედეგად წარმოქმნილი მტვერი) რომელიც შეიცავს ქრომს (04 01 08); ძრავისა და კბილანური გადაცემის კოლოფის სინთეტიკური ზეთები და სხვა ზეთოვანი ლუბრიკანტები (13 02 06*); 15 02 02* აბსორბენტები, ფილტრის მასალები (ზეთის ფილტრების ჩათვლით, რომელიც არ არის განხილული სხვა კატეგორიაში), საწმენდი ნაჭრები და დამცავი ტანსაცმელი, რომელიც დაბინძურებულია სახიფათო ნივთიერებებით (15 02 02*).

საქმიანობის სპეციფიკიდან გამომდინარე, საწარმოს ფუნქციონირების ეტაპზე ადგილი ექნება მავნე ნივთიერებათა წარმოქმნას და მათ შემდგომ გაფრქვევას ატმოსფერულ ჰაერში. გზმ-ის ანგარიშის შესაბამის თავებში წარმოდგენილია საწარმოს ექსპლუატაციის შედეგად გამოწვეული ზემოქმედების შეფასება ატმოსფერული ჰაერის ხარისხზე, იდენტიფიცირებულია საწარმოს ექსპლუატაციის შედეგად მავნე ნივთიერებათა გამოყოფისა და გაფრქვევის წყაროები, ატმოსფერულ ჰაერში გაფრქვეული მავნე ნივთიერებების შემადგენლობა, მათი რაოდენობრივი მაჩვენებლები და გაფრქვევის სხვა პარამეტრები. ატმოსფერულ ჰაერში გაფრქვეული ძირითადი დამაბინძურებელი ნივთიერებებია: ამიაკი, ფორმალდეჰიდი, აცეტონი, ბუთილაცეტატი, ტოლუოლი, ეთილის სპირტი, ბუთილის სპირტი, ორგანული მტვერი (შეწონილი), ჭვარტლი, აზოტის დიოქსიდი, ნახშირჟანგი. გზმ-ის ანგარიშში იდენტიფიცირებულია მავნე ნივთიერებათა გაფრქვევის 11 (არაორგანიზებული, ორგანიზებული) წყარო. მავნე ნივთიერებათა გაბნევის ანგარიშის თანახმად, ატმოსფერულ ჰაერში გაფრქვეული მავნე ნივთიერებების კონცენტრაცია არ აჭარბებს მოქმედი საკანონმდებლო ნორმებით დადგენილ ზღვრულად დასაშვებ მაჩვენებლებს უახლოეს მოსახლესთან (105 მ) მიმართებით და არც 500 მ-იანი რადიუსის საზღვარზე. შესაბამისად, მავნე ნივთიერებათა გაფრქვევების მიღებული რაოდენობები კვალიფიცირდება, როგორც ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევები. გზმ-ის ანგარიშში გათვალისწინებულია ატმოსფერულ ჰაერზე მავნე ზემოქმედების შემარბილებელი ღონისძიებები.

გარდა ამისა, საწარმოს ტექნოლოგიური პროცესის დროს სუნის წარმოქმნა დაკავშირებულია აქროლადი (არომატული) ორგანული ნივთიერებების წარმოქმნა-გავრცელებასთან. წარმოდგენილი დოკუმენტაციის თანახმად, გაანგარიშებული იქნა აქროლადი ნივთიერებების მოსალოდნელი რაოდენობები და დადგინდა, რომ საწარმოდან

გამოყოფილი სუნი მოსახლეობისათვის არ იქნება გამაღიზიანებელი (აღქმადი) და საზიანო.

საწარმოს ექსპლუატაციის პროცესში ხმაურის წარმოქმნის წყაროებს წარმოადგენენ ტექნოლოგიური დანადგარები და მათი ელექტრო ძრავები. წარმოდგენილი დოკუმენტაციის თანახმად, ტექნოლოგიური პროცესის მიმდინარეობისას შენობის გარეთ ხმაურის დონე არ აღემატება 65 დბა-ს. ხმაურის ზემოქმედების განსაზღვრისთვის საანგარიშო წერტილად განისაზღვრა საპროექტო ტერიტორიიდან დაახლოებით 105 მ მანძილის დაშორებით არსებული საცხოვრებელი სახლი. ჩატარებული გაანგარიშების მიხედვით, ხმაურის მაქსიმალური შესაძლო გავრცელების მაჩვენებელი ექსპლუატაციის ეტაპზე იქნება 25,6 დბა. გასათვალისწინებელია, რომ უახლოეს მოსახლესთან შედარებით საწარმო 19 მეტრით ჰიფსომეტრულად დაბალ ნიშნულზე მდებარეობს, რაც ამცირებს უახლოეს მოსახლესთან ხმაურის გავრცელებას. ამასთან, საწარმო განთავსებულია დახურულ შენობაში. ზემოაღნიშნულის გათვალისწინებით, საქმიანობის განხორციელების პროცესში უახლოეს საცხოვრებელ სახლთან ხმაურის მოსალოდნელი დონეები იქნება ზღვრულად დასაშვებ ნორმებზე დაბალი.

როგორც უკვე აღინიშნა, საპროექტო ტერიტორიის სამხრეთით, 230 მ-ში განთავსებულია ქვიშა-ხრემის სამსხვრევი საწარმო (ს/კ 03.02.24.595). გზმ-ის ანგარიშის თანახმად, საწარმოს და არსებული ობიექტის ერთდროულად მუშაობისას არ არის მოსალოდნელი ატმოსფერულ ჰაერზე, ასევე ხმაურით გამოწვეული კუმულაციური ზემოქმედება.

გზმ-ის ანგარიშის მიხედვით, საწარმოს ტერიტორია, მისი ადგილმდებარეობის გათვალისწინებით, არ გამოირჩევა ცხოველთა და მცენარეთა მრავალფეროვნებით. შესაბამისად, საწარმოს ექსპლუატაციის ეტაპზე ფლორასა და ფაუნაზე ზემოქმედება მოსალოდნელი არ არის.

ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე სააგენტომ უზრუნველყო წარმოდგენილი გზმ-ის ანგარიშის და საჯარო განხილვის შესახებ ინფორმაციის კანონმდებლობით დადგენილი წესით გავრცელება, მათ შორის ინფორმაცია განთავსდა სააგენტოს ოფიციალურ ვებგვერდზე, ქუთაისის მუნიციპალიტეტის მერიის საინფორმაციო დაფაზე და ინფორმაციის გავრცელების დამკვიდრებულ ადგილებში, ასევე სსიპ გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრის ვებგვერდზე, ცენტრის ფეისბუქზე და ინფორმაცია გაეგზავნა ცენტრის ყველა გამომწერს ელ. ფოსტის მეშვეობით. გარდა ამისა, საჯარო განხილვის ჩატარების შესახებ ინფორმაცია ასევე გამოქვეყნდა გაზეთში. გზმ-ის ანგარიშის საჯარო განხილვა გაიმართა 2022 წლის 22 სექტემბერს, 13:00 საათზე, ქ. ქუთაისის მუნიციპალიტეტის მერიის შენობაში. საჯარო განხილვას ესწრებოდნენ სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტოს, შპს „ბაჯოს“, გზმ-ის ანგარიშის შემდგენელი საკონსულტაციო კომპანიის - შპს „სამნის“ და ქ. ქუთაისის მერიის წარმომადგენლები და დაინტერესებული საზოგადოება. საჯარო განხილვაზე პროექტთან დაკავშირებით შენიშვნები/მოსაზრებები არ გამოთქმულა. ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე, პროექტთან დაკავშირებით სააგენტოში წერილობითი შენიშვნები/მოსაზრებები არ დაფიქსირებულა.

გზშ-ის ანგარიშს თან ერთვის საქმიანობის გარემოსდაცვითი მონიტორინგის გეგმა, გარემოზე მოსალოდნელი ნეგატიური ზემოქმედების შემარბილებელი ღონისძიებები, ავარიული სიტუაციების რეაგირების გეგმა, დასკვნები და რეკომენდაციები.

აღნიშნული გზშ-ის ანგარიში განიხილეს შესაბამისმა ექსპერტებმა და სპეციალისტებმა გარემოსდაცვითი შეფასების სხვადასხვა მიმართულებით, რომელთა დასკვნების შეჯერებისა და წარმოდგენილი დოკუმენტაციის შეფასების, ასევე „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-5 მუხლის მე-12 ნაწილის საფუძველზე.

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ:

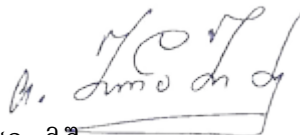
1. გაიცეს გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილება ქ. ქუთაისში, შპს „ბაჯოს“ ტყავის გადამამუშავებელი საწარმოს ექსპლუატაციის პირობების ცვლილებაზე;
2. ბრძანების პირველი პუნქტით გათვალისწინებული გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილება გაიცემა განუსაზღვრელი ვადით;
3. შპს „ბაჯომ“ საქმიანობის განხორციელება უზრუნველყოს წარმოდგენილი გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშის, ტექნოლოგიური სქემის, გარემოზე მოსალოდნელი ზემოქმედების შემარბილებელი ღონისძიებების, გარემოსდაცვითი მონიტორინგის და ავარიულ სიტუაციებზე რეაგირების გეგმების, დასკვნებისა და რეკომენდაციების შესაბამისად;
4. შპს „ბაჯომ“ ექსპლუატაციის ეტაპზე უზრუნველყოს სააგენტოსთან შეთანხმებულ „ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევის ნორმების პროექტში“ წარმოდგენილი გამოყოფის და გაფრქვევის წყაროების პარამეტრების დაცვა და შესაბამისად, დადგენილი ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევის ნორმების შესრულება;
5. შპს „ბაჯომ“ ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა მონიტორინგი უზრუნველყოს მონიტორინგის გეგმისა და კანონმდებლობით დადგენილი მოთხოვნების შესაბამისად (საქართველოს მთავრობის 2013 წლის №413 დადგენილება);
6. შპს „ბაჯომ“ გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გაცემიდან ორი თვის ვადაში უზრუნველყოს ნარჩენების მართვის გეგმის სამინისტროსთან შეთანხმება 2015 წლის 4 აგვისტოს N211 ბრძანების „კომპანიის ნარჩენების მართვის გეგმის განხილვისა და შეთანხმების წესის დამტკიცების შესახებ“ შესაბამისად, ხოლო ნარჩენების მართვა განხორციელოს „ნარჩენების მართვის კოდექსის“ და მისგან გამომდინარე კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტების მოთხოვნებისა და ვალდებულებების და შეთანხმებული ნარჩენების მართვის გეგმის შესაბამისად;
7. შპს „ბაჯომ“ ექსპლუატაციის პირობების ცვლილებამდე უზრუნველყოს გამწმენდ ნაგებობებში წარმოქმნილი შლამის/ლექის დროებითი განთავსების პირობების (მათ შორის რაოდენობის მითითებით და სქემაზე ჩვენებით) და გაუწყლოების საკითხების სააგენტოში შესათანხმებლად წარმოდგენა;
8. შპს „ბაჯომ“ ზღვრულად დასაშვები ჩაშვების ნორმების დაცვა უზრუნველყოს სააგენტოსთან შეთანხმებული „ზედაპირული წყლის ობიექტში ჩამდინარე

წყლებთან ერთად ჩაშვებულ დამაბინძურებელ ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები ჩაშვების (ზ.დ.ჩ.) ნორმების” შესაბამისად;

9. შპს „ბაჯომ“ გამწმენდი ნაგებობის ეფექტურობის განსაზღვრის მიზნით უზრუნველყოს ექსპლუატაციის პირობების ცვლილებით გათვალისწინებული საწარმოს ექსპლუატაციის დაწყებიდან პირველი სამი თვის განმავლობაში, თვეში ერთხელ მდინარე რიონში ჩაშვებამდე ჩამდინარე წყლის მონიტორინგის წარმოება და შედეგების თვეში ერთხელ სააგენტოში განსახილველად წარმოდგენა, მონიტორინგის შედეგად საჭიროების შემთხვევაში უზრუნველყოს დამატებითი შემარბილებელი ღონისძიებების შემუშავება და სააგენტოსთან შეთანხმება;
10. შპს „ბაჯომ“ ექსპლუატაციის ეტაპზე უზრუნველყოს ტექნოლოგიურ ციკლში ჩართული დანადგარების გამართულობის მუდმივი ტექნიკური კონტროლი და ქიმიური ნივთიერებების შენახვის პირობებისა და წესების დაცვა;
11. შპს „ბაჯომ“ გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გაცემიდან ორი თვის ვადაში უზრუნველყოს საწარმოს ტექნოლოგიურ ციკლში გამოყენებული და წარმოქმნილი სახიფათო ნივთიერებების დაღვრის რისკების კონკრეტული პრევენციული და სალიკვიდაციო ღონისძიებების შემუშავება და სააგენტოში შესათანხმებლად წარმოდგენა;
12. შპს „ბაჯომ“ გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების სხვა პირზე გადაცემის შემთხვევაში გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გადაცემა განახორციელოს „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსით“ დადგენილი წესით;
13. შპს „ბაჯომ“ ვალდებულია ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების შესახებ დაუყოვნებლივ აცნობოს სსიპ გარემოს ეროვნულ სააგენტოს;
14. ბრძანება დაუყოვნებლივ გაეგზავნოს შპს „ბაჯოს“;
15. ბრძანება ძალაში შევიდეს შპს „ბაჯოს“ მიერ ამ ბრძანების გაცნობისთანავე;
16. გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გაცემიდან 5 დღის ვადაში აღნიშნული გადაწყვეტილება განთავსდეს სააგენტოს ოფიციალურ ვებგვერდზე და ქუთაისის მუნიციპალიტეტის აღმასრულებელი ან/და წარმომადგენლობითი ორგანოს საინფორმაციო დაფაზე;
17. ეს ბრძანება შეიძლება გასაჩივრდეს თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიაში (თბილისი, დ. აღმაშენებლის ხეივანი, მე-12 კმ. N6) მხარის მიერ მისი ოფიციალური წესით გაცნობის დღიდან ერთი თვის ვადაში.

თამარ შარაშიძე

სააგენტოს უფროსი - მ.შ.

სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტო